

GROEN

IVN AFDELING
EELDE-PATERSWOLDE

NUMMER 64
VOORJAAR 2015

Bestuur IVN Eelde-Paterswolde

Voorzitter	Leo Stockmann Anemoonweg 40 9765 HG Paterswolde	e-mail: glstockmann@hotmail.com tel: 050-3095304
Secretaris	Hannie Koeleman- Lusink Hemstukken 32a 9761KM Eelde	e-mail: koeleman95@home.nl tel: 050-3095807
Penningmeester	Martin Hols Boerhaaveweg 6 9761 HB Eelde	e-mail: holsmjg@hotmail.com tel: 050-3093609 NL59INGB0000 0820257
Lid	Ep de Boer Ter Borchlaan 29/A 9728 XA Groningen	e-mail: e.deboer@home.nl tel: 050-5266364
Lid	Aafke Pot-Ellen Zuurstukken 76 9761 KN Eelde	e-mail: a.j.pot-ellen@home.nl tel: 050-3095518
Lid	Willem Zandt Burg. J.G. Legroweg 19 9765AD Paterswolde	e-mail: wzandt@hetnet.nl tel: 050-3094264
Lid	Agaath AB-van Zanten Goudsbloemweg 32 9765HS Paterswolde	e-mail: agaath.ab@ziggo.nl tel: 050-3093113

Werkgroepen en contactpersonen

Bomen, ruimtelijke ordening en milieu:	Agaath AB	3093113
Tentoonstellingen en publiciteit:	Leo Stockmann	3095304
Planten:	Ferry Wilkens	3092348
Vogels:	Leo Stockmann	3095304
Jeugd:	Aafke Pot	3095518
Vlinderkampje:	Tineke van den Berg	3094337
	Jille Eilander	3091918

Voorwoord

December en januari kenden veel grijze en grauwe dagen (de terminologie van de weermannen en -vrouwen) en nat was het ook. Humeurig ben ik er overigens niet van geworden. Je hoopt op andere tijden met meer zon. En nu ik dit schrijf, 4 februari, schijnt de zon volop, gisteren ook al. Koolmezen, heggenmussen en groenlingen zingen, sneeuwkllokjes bloeien. Veldmuizen hadden blijkbaar ook geen last van een slecht humeur. Ze vermenigvuldigden zich doorlopend en razendsnel, vooral boeren in Friesland gingen klagen over verwoesting van hun graslanden. Veel muizen waren er ook in onze streek. Tijdens een wandeling Onlanden zag ik langs het pad holletjes en looppaadjes; ook enkele muizen lieten zich zien. Uilen, roofvogels, reigers, wezels en andere vleeseters hadden en hebben nog steeds een gouden tijd. In deze Groen is weer over van alles te lezen: Jaarverslagen van bestuur en werkgroepen, excursieverslagen, over de Natuurwerkdag en het Koepelbos e.a. Het excursie- en lezingenprogramma kent zoals gebruikelijk een gevarieerde samenstelling en is, hoop ik, aantrekkelijk voor u om geregeld aanwezig te zijn. Voor de samenstellers is het steeds weer een klus om u al die interessante dingen aan te kunnen bieden. Zij verdienen het dat er goede opkomst is. Overigens kunt u zelf ook wensen voor een bepaalde lezing of excursie kenbaar maken natuurlijk.

Sinds korte tijd kunt u op onze site over ANBI lezen (klik in de bovenbalk op organisatie). ANBI staat voor Algemeen Nut Beogende Instelling. Hiervan kunt u gebruik maken van bepaalde belastingvoordelen bij erven, schenken en giften.

Op dinsdag 17 maart is de algemene ledenvergadering. Het bestuur legt dan verantwoording af voor het gebeuren van het voorafgaande bestuursjaar.

Lees daarvoor ook het jaaroverzicht 2014 in dit nummer van Groen. Na de pauze houdt Anne van der Zijpp een PowerPoint-lezing over natuur in de omgeving van ons dorp. Dat belooft iets moois te worden. Ik verwelkom u graag op de bijeenkomst.

Leo Stockmann, voorzitter

Foto omslag; Forsythia bij boerderijtje op de Schelfhorst. foto Ynze de Boer

Inhoudsopgave (kan op de website verschillen van de oorspronkelijke indeling, zoals hier weergegeven)

Bestuur en werkgroepen IVN Eelde-Paterswolde	2
Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
Overzicht activiteiten programma voorjaar/ zomer 2015	5
Verzoek contributie betaling	6
Jaaroverzicht 2014	7
Chronologisch overzicht activiteiten	8
Jaarverslag BROM	9
Jaarverslag Plantenwerkgroep	13
Jaarverslag Vogelwerkgroep	15
Jaarverslag Vlinderkampje	17
Jaarverslag Natuurclub	20
Programma IVN voorjaar/zomer 2015	24
Jaarverslag Natuurlijke Historie (Ol Eel/IVN)	29
Nacht van de nacht	30
Natuurwerkdag in het Yderveen	31
Snertwandeling Appelbergen 2014	32
IVN natuurgidsencursus	33
Tuinvogeltelling	34
Brief aan de gemeente over bomenkap	37
Beheer Koepelbosje	37
Herinrichting Peize, De Onlanden	39
Huiszwaluwen in Eelde Paterswolde	40
Nijlganzen	41
Jeneverbes jubileumavond	42
Activiteiten programma Vries	45

Overzicht programma voorjaar en zomer 2015

Dinsdag 17 maart: Algemene ledenvergadering

Zaterdag 21 maart: NL doet: Opschoningsactie in Spierveen

Donderdag 2 april: Lezing “diervriendelijk tuinieren”

Zaterdag 25 april: Plantenruilbeurs

Zondag 17 mei: Vogelexcursie Vennebroek-Friescheveen

Dinsdag 19 mei: Lezing “Het leven in de bodem” Marc Siepman

Dinsdag 9 juni: IVN excursie naar Natuurgebied Kardingse

Zaterdag 13 juni: Sloopjesmiddag

Zondag 28 juni: Fietstocht door De Onlanden

Zondag 13 september: IVN Open middag op Vlinderkampje

Zondag 18 oktober: Paddenstoelenexcursie De Braak/Vennebroek

Zaterdag 7 november: Nationale Natuurwerkdag

LET OP!!!

Uw betaling IVN-verenigingsjaar 2015

Het verenigingsjaar 2015 is inmiddels begonnen met de eerste activiteiten.

In deze voorjaarseditie van Groen, verzoeken we u de betaling te willen voldoen van uw bijdrage. We zouden de betaling graag voor 1 april 2015 ontvangen, omdat de vereniging ook weer verschillende afdrachten moet doen.

Zoals u inmiddels gewend bent, verzenden we geen acceptgirokaarten meer; dit vanwege kostenbesparing.

Het betreft de volgende bedragen:

- Leden: € 17,=
- Jeugdleden: € 17,=
- Donateurs: € 10,=

Onze betaal informatie is:

NL59 INGB 0000 8202 57 ten name van IVN-afdeling
Eelde-Paterswolde

Indien u onze vereniging met een wat hoger bedrag wilt ondersteunen wordt dat uiteraard bijzonder op prijs gesteld.

Een vlotte betaling bespaart de vereniging veel kosten en moeite.

Bij voorbaat dank, met vriendelijke groet,
de penningmeester



Afdeling Eelde-Paterswolde

Uitnodiging

Algemene ledenvergadering van IVN Eelde-Paterswolde

17 maart 2015

Ons Dorpshuis aanvang 20.00 uur

Komt allen!

Jaaroverzicht 2014

Het bestuur heeft het afgelopen jaar zeven maal vergaderd, waarvan een keer met de vertegenwoordigers van de werkgroepen.

Onze voorzitter was vanwege ziekte twee keer niet aanwezig bij deze vergaderingen.

We hebben een bijeenkomst gehad op de Kijkboerderij met de besturen van IVN Vries en Zuidlaren, voorafgegaan door een wandeling in de Onlanden en een uitleg over de kijkboerderij door de beheerder.

Afgelopen jaar zijn er 4 excursies wegens gebrek aan belangstelling niet doorgedaan. Het bestuur betreurt dit zeer, mede omdat gemaakte afspraken met begeleiders daardoor op het laatst moesten worden afgezegd. Enkele andere excursies en de lezingen trokken goede belangstelling.

Er waren twee regiobijeenkomsten. Willem Zandt en Hannie Koeleman zijn naar de voorjaarsbijeenkomst in Tiendeveen (vlakbij Hoogeveen) geweest. De najaarsbijeenkomst in Beilen is bezocht door Willem Zandt en Leo Stockmann.

Hierbij wordt het landelijk beleid toegelicht en de afdelingen geven aan waar ze zoal mee bezig zijn.

Ledenbestand. Eind 2014 hadden we 157 leden, 11 huisgenootleden, 53 donateurs en 12 jeugdleden.

Lezingen en excursies. Er was een gevarieerd programma van lezingen en excursies. Zie overzicht elders in Groen.

Werkgroepen. Over de werkgroepen vindt u verslagen in Groen.

Contributie. Er is een geringe verhoging doorgevoerd van de contributie voor leden en donateurs.

ANBI. Onze afdeling is een ANBI-organisatie (Algemeen Nut Beogende Instelling). Voor meer info zie onze site (bij organisatie).

Entree. Op basis van vrijwilligheid is een geringe bijdrage gevraagd voor het bijwonen van lezingen: € 1,- voor leden/donateurs, € 2, - voor anderen.

PR. Afgelopen jaar hebben we met een stand op de Jaarmarkt gestaan en op de Bijenmarkt ter ere van het honderdjarig bestaan van de Imkervereniging Haren-Eelde-Paterswolde. Een nieuwtje was dit jaar dat een van onze leden een app van vlinders, planten en vogels demonstreerde waar een prijsvraagje aan verbonden was, waaraan vooral door kinderen maar ook door volwassenen enthousiast werd meegedaan.

Communicatie. Aankondigingen van lezingen en excursies staan in Groen, gaan digitaal naar leden en donateurs, worden gepubliceerd in Dorpsklanken en staan op de site www.ivn.nl en dan afdeling Eelde-Paterswolde, op facebook en op www.ineeldepaterswolde.nl.

Ook verschenen er regelmatig stukjes in Dorpsklanken onder de titel “Aandacht voor de natuur” van Leo Stockmann.

Hannie Koeleman-Lusink, secretaris.

Chronologisch overzicht lezingen en excursies 2014:

datum	spreker/begeleider	onderwerp/activiteit	aantal belangstellenden
17 Jan.	Arnold Pilon	Lezing over Bhutan	40
11 febr.	Aaldrik Pot	Lezing over diersporen	46
15 febr.	Aaldrik Pot	Excursie diersporen	25
4 maart	Maarten Loonen	Lezing over brandganzen op Spitsbergen	46
18 maart	Jan Menzinga	3d-presentatie paddenstoelen, vlinders e.a.	20
12 april	Jopie Kardol	Plantenruilbeurs	30
10 mei	Roel Rijskamp	Vogelexcursie De Duinen	3
16 juni	Stand	Jaarmarkt	
30 juni	Stand	Op bijenmarkt 100 jarig bestaan Imkersvereniging	
21 juni	Leiding Jeugd natuurgroep	Slootjesweekend	15 kinderen 15 volwassenen
24 sept.	Alwin Hut	Lezing over bevers	27

25 okt.	Natuurmonumenten met IVN in de Braak	Nacht van de nacht	50
1 nov.	Dorpsbelang Yde met IVN	Nationale Natuurwerkdag	30
22 nov.	Sieds Rienks	Vogelexcursie ZW Friesland	8
30 dec.	Leo Stockmann	Snertwandeling	22

Afgelast zijn de excursies naar Appelbergen (27 april), Zeijen (18 mei), Kardingse (28 juni) en Bunne (24 augustus)

BROM, Werkgroep Bomen, Ruimtelijke Ordening en Milieu. Jaarverslag 2014.

We houden ons al jaren bezig met het behoud en de verbetering van de kwaliteit van natuur en milieu en het landschap in onze gemeente. In de praktijk houdt dat meestal in dat we kritisch de gemeente m.b.t. bestemmingsplannen, structuurplannen en landschapsbeleid e.d. volgen. Het gaat vaak om procedures die al langere tijd spelen en waar aantasting van de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) of EVZ (Ecologische Verbindingszones) in het geding zijn.

De bouwplannen van recreatiewoningen in “de Leegte” aan de Groningerweg is zo’n voorbeeld. Het gebied ligt wel degelijk in de EHS. Vorig jaar hebben we voorkomen dat illegale ophogingen van het terrein t.b.v.

autoparkeerplaatsen zijn teruggedraaid omdat de oorspronkelijke natte structuur behouden moet blijven. Dit jaar was het ontwerp bestemmingsplan en omgevingsvergunning van het bouwplan aan de orde. Wij hebben een zienswijze ingediend dat ter versterking van de bestemming natuur er zoveel mogelijk sprake moet zijn van een natuurlijke overgang van water naar land, dus zo min mogelijk beschoeiing langs de kavel, zodat o.a. ook de inmiddels waargenomen otters een passage naar het Leekstermeer gebied kan worden geboden. Er is ook door een van de burens een zienswijze ingediend om een woning meer op het land te plaatsen. Dit lijkt ons geen goed idee. We wachten de reactie van de gemeente af. Wordt vervolgd.

We hebben de baanverlenging van het Vliegveld Eelde (GAE) niet kunnen voorkomen. We zijn nu bezig om te controleren of de opgelegde compensatiemaatregelen zijn uitgevoerd en of zij functioneren. Het gaat

om de alternatieve vleermuisvliegroute, de bomenaanplant en de twee vleermuiskelders. Er zijn nog geen vleermuizen in de kelders aangetroffen. De vleermuiswerkgroep Drenthe zal de monitoring uitvoeren. Bij controle door Tineke van den Berg en Wietske Jonker bleken verschillende zaken langs de route van de Ecologische verbindingszone (EVZ) aan de zuidzijde van het vliegveld met een aansluiting op een Faunapassage onder de Legroweg nog niet in orde. We hebben op een bijeenkomst van het jaarlijkse "Overleg Natuurbeheer Vliegveld Eelde" met de directie van GAE aangegeven dat naast allerlei kleinere gebreken de faunapassage nog niet goed functioneert en dat de verplichte monitoring door GAE nog steeds niet heeft plaatsgevonden.

Er zijn plannen om langs de Groningerweg 82 volwassen eiken te kappen terwijl slechts 42 weer geplant zullen worden.



Eiken langs de Groningerweg

foto Leo Stockmann

Er wordt gekapt omdat tijdens de vernieuwing van het fietspad en de gelijktijdige aanleg van een nieuwe riolering de wortels van de eiken zo beschadigd zijn dat veel eiken in een slechte conditie zijn terecht gekomen en een gevaar voor het verkeer opleveren of geen overlevingskansen lijken te

hebben. Het IVN vraagt zich af of er niet te veel bomen gekapt zullen worden. Oude eiken in een slechte staat bieden juist een goede nestgelegenheid voor vogels en vleermuizen. In het verleden zijn vaak vleermuizen waargenomen langs de Groningerweg. Daarom hebben we het college van de gemeente Tynaarlo er op attent gemaakt dat vleermuizen en hun verblijfplaatsen beschermd zijn onder de Flora- en Faunawet. We vragen daarom voorafgaand aan de kap om een onafhankelijk onderzoek naar aanwezigheid van vleermuizen te laten doen. Dit speelt ook bij de Hooidijk in Vries waar een aantal beuken zullen worden gekapt.

Dit laatste verzoek deden we gezamenlijk met de drie IVN-afdelingen Eelde-Paterswolde, Vries en Zuidlaren evenals de inbreng met betrekking tot de procedures over het Transferium bij de Punt. De Provincie Drenthe heeft namelijk plannen om eventueel vlakbij de afslag bij De Punt een Transferium aan te leggen voor 2000 auto's. De 3 IVN-afdelingen hebben bij de Statencommissie Omgevingsbeleid hun zorgen geuit over de keuze van een Transferium zo dicht bij het Natura 2000 gebied van de Drentsche Aa, waarbij het vervoer van de automobilisten naar de stad Groningen via Openbaar Vervoer nogal tijdrovend zal zijn. Uitbreiding van het Transferium in Haren lijkt een betere optie. In een latere fase, kreeg de gemeente Tynaarlo de opdracht de haalbaarheid van het Transferium de Punt nader te onderzoeken. We hebben toen aangevoerd dat dan toch eerst nut en noodzaak van een dergelijk transferium op deze plaats onderzocht moet worden terwijl ook een MER-rapportage over de invloed op het natuurgebied moet worden gemaakt. We wachten de reactie van het gemeente Tynaarlo af. Bij deze procedure werken we ook nauw samen met de Milieufederatie Drenthe. Dit is een globaal overzicht van waar we dit jaar mee bezig waren. Het blijkt belangrijk dat we de gemeentelijke plannen kritisch blijven volgen. Als je dat ook vindt, sluit je dan aan bij ons aan. We zoeken dringend mensen die gemotiveerd zijn om een deel van hun vrije tijd te besteden aan het behoud van natuur, milieu en landschap in onze eigen omgeving.

Agaath AB

Jaarverslag Plantenwerkgroep 2014

Ook dit jaar is er weer veel activiteit geweest op plantengebied.

Er zijn diverse natuurgebieden (gebiedjes) bezocht waar de flora werd bekeken.

In het voorjaar zijn voor Natuurmonumenten de stinzenplanten in De Braak en Vennebroek geïnventariseerd. Ook is er advies gegeven over plaatsen waar van deze planten opnieuw bollen gepoot kunnen worden. De dubbele sneeuwkllokjes die al tientallen jaren in de Braak aanwezig zijn dreigden te verdwijnen door oprukkende begroeiing.

Er zijn enkele resterende pollens uitgegraven om ze te vermeerderen en later weer op geschikte plaatsen uit te poten.

Ook in het gebied van Natuurmonumenten in Eelderwolde was weer veel activiteit.

Allereerst is het Permanente Quadrant weer onderzocht. De begroeiing wordt steeds minder gevarieerd. Dit komt waarschijnlijk deels omdat Natuurmonumenten de waterstand in het gebied nog niet goed kan regelen door een kapotte stuw (deze is inmiddels gerepareerd).

Ook de oxidatie van de veengronden die leidt tot het verhogen van de voedselrijkdom kan van invloed zijn op de begroeiing.

Dit jaar is ook een begin gemaakt met de monitoring van de emerse (ondergedoken) waterplanten.

Er zijn 15 monsterpunten in het gebied uitgezet.

Deze zullen periodiek bezocht worden. Door observaties in het verleden zien we ook hier een verschuiving van voedselarm naar voedselrijker water.

De grassenavond was dit jaar in het veld. We zijn onder leiding van Leo Stockmann in Vennebroek en het Friescheveen grassen gaan zoeken en benoemen, een leerzame en gezellige excursie.

De bermen langs het zandpad achter de kijkboerderij 't Hoogveld zijn dit jaar veel te vroeg gemaaid. Ook de blauwe knopen werden daarbij getopt. Dit is gebeurd door een agrariër. Ynze de Boer en Willem Kramer hebben met de boer gepraat om herhaling van het gebeuren te voorkomen.

Het was een boeiend en leerzaam jaar.

Ferry Wilkens



Afsluiting van het seizoen bij Ferry

foto Mariet Wilkens



Kasten voor gierzwaluwen aan flat Novaplein

foto Leo Stockmann

Verslag Vogelwerkgroep (VWG) 2014

Bij de VWG zijn leden van IVN Eelde-Paterswolde (14) en leden van IVN Vries (5) aangesloten. Er zijn twee vergaderingen geweest op 't Hoogeveld, op 5 maart en op 5 november. Van beide vergaderingen zijn notulen gemaakt. Na de pauze van de vergaderingen was er een korte lezing over vogels in een bepaald gebied, door Anne van der Zijpp op 5 maart en door Sieds Rienks op 5 november.

Excursies zijn georganiseerd naar de Oostpolder op 26 april (met witwangsterns, witvleugelsterns, zwarte sterns, geoorde futen e.a.), op 1 november naar Diepholz Dld. (kraanvogels, ganzen) en op 22 november naar Zuidwest Friesland (kleine rietganzen e.a.). Aan deze laatste excursie kon ook door niet-VWG'ers meegedaan worden. Beeldverslagen van Sieds Rienks staan op de site van IVN Eelde-Paterswolde. Op 10 mei was er een vroege vogelexcursie naar De Duinen i.v.m. de Nationale Vogelweek. Helaas waren er maar drie belangstellenden.

Tellingen aan roepende bosuilen in Eelde-Paterswolde mondden uit in een artikel van Leo Stockmann met medewerking van Jeroen Nienhuis in Nieuwsbrief WAD.

Aafke Pot en Leo Stockmann hielden globaal vestigingen van gierzwaluwen bij in Eelde-Paterswolde. Naast natuurlijke onderkomens (bijvoorbeeld onder dakpannen) zijn er ook onderkomens in nestkasten, opgehangen in 2008 en 2009. Kasten aan een woning aan de Julianalaan zijn vanaf het begin bezet geweest, ook in 2014. Kasten aan de flat Novaplein werden door gierzwaluwen nooit benut, maar in 2014 opeens wel (waarschijnlijk drie van de vijf kasten). Enkele kasten op andere locaties zijn benut door spreeuw en huismus.



Gierzwaluw opgezet in vlucht.

foto Leo Stockmann

Roeken in Eelde-Paterswolde zijn in het verslagjaar niet geteld door leden van de VWG, wel in opdracht van de gemeente door Diederik van Liere. Er zijn 133 bezette nesten geteld, 14 meer dan in 2013. De grootste concentraties van nesten zijn bij Lidl/Oude kerkhof, de Dorpskerk, en Golfbaan/Hoppenkampsweg.

Vanwege de grote aantallen veldmuizen in het veld deden kerkuilen het zeer goed wat betreft het aantal broedsels en het aantal uitgevlogen jongen.

Regionaal deed ook de steenuil het goed, alleen in ons dorp Eelde-Paterswolde helaas geen broedparen.

Op Vennebroek houdt de jeugdwerggroep (10- 12 jarigen) zich bezig met controle en schoonhouden van nestkastjes o.l.v. Piet Feenstra.

Huiszwaluwnesten zijn geteld door Jeroen en Joke Nienhuis en door Ep de Boer.

Leden uit Vries inventariseerden meerdere terreinen, o.a. Bongeveen en De Holten. Ook waren ze bezig met de inventarisatie van atlasblok 12-33 voor de Vogelatlas.

Enkele leden bezochten de Landelijke Sovondag in Ede op 29 november en de WAD bijeenkomst in Assen op 13 november.

In Dorpsklanken is in de bijna maandelijkse rubriek 'Aandacht voor de Natuur' (door Leo Stockmann) ook aandacht geweest voor vogelsoorten: houtduif & Turkse tortel, boomklever & boomkruiper, sperwer, goudvink.

Leo Stockmann

Het vlinderkampje in 2014

Volgens het beheerplan heeft de werkgroep ook in 2014 de benodigde werkzaamheden uitgevoerd. Bij natuurbeheer moet je steeds vasthouden aan het beoogde pad. Er is gesnoeid, gemaaid, met de zeis gewerkt en gehooïd. In ons beheerplan zat natuurlijk niet het tijdelijk wegvallen van Tineke van den Berg. Gelukkig hadden wij, de werkgroep van het Vlinderkampje, nog Jille Eilander als aanspreekpunt. Over het natuurlijke deel van het Vlinderkampje kunnen wij kort zijn. Genieten en vermaken is het devies. Het doel is natuurlijk mensen, planten en dieren een plaats te geven. De natuur staat echter voorop, om terug te brengen wat wij, mensen, verloren hebben? Er wordt goed gebruik gemaakt van het Vlinderkampje: niet alleen de geocachers (cache = verstopplaats), ook wandelaars, jeugd, planten en dieren bezoeken het Vlinderkampje. Het is altijd weer spannend te zien wat er zoal in het Vlinderkampje gebeurt omdat ieder jaar anders is. Het ene jaar zijn de spinnen dominant het volgende jaar misschien planten of wilde bijen of andere insecten. De eekhoorn is weer gespot, vogels blijven verbazen, zo ook 'vuurtjestokers' en de vlinders. De bruine vuurvlinder, al jaren niet meer in de omgeving gezien, is er ook weer.

Zo gebeurt er elke dag wel wat, ook nu in de winterrust voor plant en dier!

De nieuwe vijver in de natuurtuin ontwikkelt zich erg goed. Er zit veel leven in, op een zonnige dag zitten er soms wel 8 groene kikkers te zonnen. Ook salamanders doen het goed. De vijver is een aandachtstrekker. De cultuurtuin doet het goed na een zorgvuldige bemesting. Jammer dat er zoveel slakken in zitten.

Sommige planten zijn na een week tot de grond

toe afgegeten. We gaan dus naar planten zoeken die de slakken niet lusten. De sieraardbei (*Duchesnea indica*) zorgt voor overlast, kruipt overal tussendoor en is moeilijk in toom te houden.

Ook dit jaar zijn de kinderen van de groepen 3 en 4 van de Eelder scholen langs geweest. We hebben ze een uur lang van alles laten ontdekken, waarbij het vooral om dieren ging: vlinders, wilde bijen en andere insecten, waterdieren en bodemdieren.

Helaas is ook gebleken dat het schuurtje en de banken aan onderhoud toe zijn.

Van het schuurtje is een windveer vervangen. De picknicktafel is ingestort. Er is een begin gemaakt met het maken van een nieuwe.

Aan het bestuur hebben we gevraagd om het “Vlinderkampje” als aparte post op de begroting te zetten, zodat de werkgroep, het bestuur en de leden een goed inzicht krijgen in de kosten die het beheer van een vlinderkampje met zich meebrengt.

Helaas is Lukas Odding wegens ziekte niet meer in staat mee te doen. Tineke van den Berg is gelukkig hersteld van het letsel door haar ongelukkige val. Als nieuwe medewerker heeft Anne van der Zijpp zich gemeld.



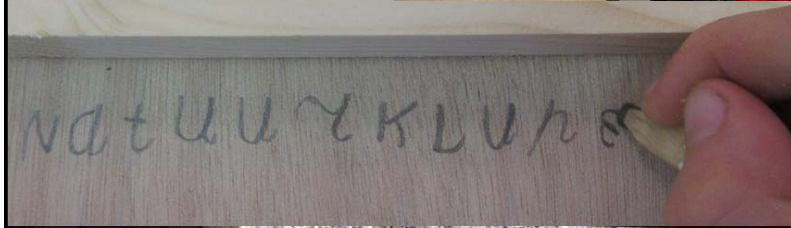
Deel van de werkgroep. foto Leo Stockmann

Wergroep Vlinderkampje



Werken aan de picknick-bank

foto Tineke van den Berg



Verslag 2014 natuurclub 6 tot 8 jaar

Verslag 2014 natuurclub 6 tot 8 jaar

Helaas verviel de voorjaarsnatuurclub omdat er te weinig kinderen waren opgegeven. Waarom??? Het was de tweede keer in het 24-jarig bestaan van de natuurclub, een samenwerking van IVN en welzijnsorganisatie Trias, dat de club niet doorging. Gelukkig waren er voor de herfstclub voldoende kinderen, ook dankzij mond- tot-mondreclame van een van de kinderen. Een vaste kracht diende zich ook aan: Rutger Hiemstra. Zijn enthousiasme én natuurkennis sloegen duidelijk aan bij de kinderen. Bovendien maakte Rutger elke keer schitterende foto's van de activiteiten: bosgeheimen mét ransuilen, paddenstoelen met drogeslootspringen, vruchten en kijkdozen, zwerfvuil vinden in het water, overleven in de natuur in creatieve hutten met popcorn en warme vuurbroodjes, nestkasten schoonmaken, vogelvoerplanken timmeren en tenslotte pannenkoeken eten! Rutger zal in 2015 ook bij de voorjaarsnatuurclub aanwezig zijn!

Tineke van den Berg

Foto's jeugd op blz. 20 zijn van Aafke Pot en Rutger Hiemstra



Pinda's rijgen is niet eenvoudig!

Programma IVN Eelde-Paterswolde voorjaar/zomer 2015

Voor bepaalde lezingen/excursies kan een geringe bijdrage worden gevraagd

Dinsdag 17 maart Algemene ledenvergadering

....”en dan: wat is natuur nog in dit land.....”

Na afloop van de vergadering houdt Anne van der Zijpp een lezing over de natuur in de omgeving van ons dorp. Hij doet dat aan de hand van foto's die hij in de loop van de laatste 10 jaar maakte. Algemene en bijzondere waarnemingen uit een omgeving waar de mens de natuur (gedeeltelijk) naar zijn hand heeft gezet.

Anne is een bekend lid van onze vereniging. Hij is een uitstekend fotograaf en kan bovendien boeiend vertellen over natuur en landschap.

Aanvang 20.00 uur in Ons Dorpshuis, Bähler Boermalaan 4 in Paterswolde

Zaterdag 21 maart NI doet: Opschoonactie in Spierveen

NI doet is de grootste vrijwilligersactiviteit in ons land. Op 20 en 21 maart vinden veel activiteiten plaats. Onze IVN afdeling wil samen met wijkbewoners in Spierveen en in overleg met de gemeente zwerfvuil gaan verzamelen. Zwerfvuil is een hardnekkig probleem, veelal aanwezig vanwege het zomaar weggooien van afval. Zwerfvuil kan gevaarlijk zijn voor mens en dier. En het is ook ontsierend. Zeker in de natuur hoort geen afval thuis! Helpt u mee?

Tijdstip en exacte locatie worden nog bekend gemaakt.

Aafke Pot organiseert de actie.

Donderdag 2 april Lezing: “Diervriendelijk tuinieren”

Voor sommigen is de tuin alleen een verzameling mooie planten, voor anderen slechts een strak aangelegde bestrating. Maar de tuin kan veel meer zijn. Het kan ook een leefwereld zijn van veel dieren: insecten, vogels, kleine zoogdieren, amfibieën en zelfs vissen. De mooiste tuin is een tuin waar een evenwicht is van plantaardig en dierlijk leven. Bloemen met nectar en stuifmeel voor insecten, bessen en zaden voor vogels en muizen, plekjes om te schuilen, te nestelen en om te overwinteren. Hoe maak je nou zo'n tuin waar dat allemaal mogelijk is? Edith Barf en Marijke Akerboom van IVN

Leek-Nietap geven uitleg en tips om de tuin zo te maken dat heel veel diersoorten er zich thuis voelen en dat je er erg van kunt genieten.
Aanvang 20.00 uur in Ons Dorpshuis, Bähler Boermalaan 4 in Paterswolde.

Zaterdag 25 april Plantenruilbeurs

De plaats van handeling zal inmiddels bij alle leden bekend zijn, want onze plantenruilbeurs wordt al jarenlang gehouden bij Jopy Kardol aan de Esweg nummer 12 in Eelde.

De plantenruilbeurs trekt ieder jaar veel publiek en dat is geen wonder. U kunt daar niet alleen gratis plantjes scoren, maar deze beurs is ook een gelegenheid om in contact te komen met mensen die u graag van tuinadvies voorzien.

Voor de nieuwe bewoners van "Het Groote Veen" is de locatie vlakbij en biedt deze beurs een unieke kans om de tuin te verrijken en bovendien kennis te maken met de activiteiten van het IVN.

De beurs begint om 10.00 uur en sluit om 12.30 uur.

De koffie staat klaar!!!!

Zondag 17 mei Vogelexcursie Vennebroek-Friescheveen.

Van 16 t/m 24 mei is de Nationale Vogelweek. In het kader daarvan organiseert onze afdeling een excursie. Gelet wordt op gedrag en geluiden van de vele vogelsoorten die zich op Vennebroek en in Friescheveen thuis voelen: bos- moeras- en watervogels. Gebruik van een verrekijker wordt aanbevolen.

We starten bij de hoofdingang van landgoed De Braak aan de Groningerweg, net buiten Paterswolde. Daar is ook gelegenheid voor parkeren.

Start om 8.00 uur, einde rond 10.30 uur.

Graag aanmelding bij Leo Stockmann, 050-3095304 of
glstockmann@hotmail.com

Dinsdag 19 mei Lezing: “Het leven in de bodem” door Marc Siepman

2015 is het jaar van de bodem. Marc Siepman is niet alleen de ambassadeur van het bodemleven maar hij is ook schrijver, huiskamerfilosoof en vertaler. Zo heeft hij o.a. het boek *Teaming with Microbes The Organic Gardener's*

Guide to the Soil Food Web vertaald. De Nederlandse titel luidt: "Het Bodem Voedsel Web" (alle kleine beestjes helpen)

Het leven in de bodem komt de laatste tijd steeds meer in de belangstelling te staan omdat het bodemleven van vitaal belang blijkt te zijn voor bodemvruchtbaarheid.

Deze lezing is in feite voor iedereen de moeite waard omdat er van de voedselproductie zonder dit bodemleven weinig terecht zou komen, maar hij is in het bijzonder van belang voor alle mensen met een eigen sier- of moestuin.

Let op:

De lezing wordt gehouden in Ons Dorpshuis en begint om **19.30 uur** in verband met het feit dat de heer Siepman in Deventer woont en hij reist per trein en moet niet al te laat weer thuis zijn.

Dinsdag 9 juni IVN-excursie natuurgebied Karding

De excursie wordt verzorgd door de wijknatuurgidsen van Beijum en Lewenborg en het natuurgebied Karding. Deze enthousiaste vrijwilligers verzorgen sinds een aantal jaren excursies en andere natuurgerelateerde activiteiten. Tijdens een avondwandeling laten ze ons graag kennismaken met het veelzijdige gebied Karding, een jong natuurgebied van zo'n 244 hectare, dat grenst aan de stad Groningen.

Karding bestaat uit bossen, moerassen en graslanden; het gebied wordt beheerd door Natuurmonumenten. Er zijn allerlei verschillende soorten bomen geplant, waaronder veel essen, die helaas zeer te lijden hebben van de beruchte essentaksterfte. In de bosranden zijn her en der open plekken aangebracht (bosrandbeheer).

In de graslanden bloeien veel kruiden, waaronder verschillende soorten orchideeën. Het is interessant om het verschil in vegetatie te zien op klei en veen. Karding ligt namelijk precies in de overgangszone tussen deze twee bodemtypen. Om de grasgroei gevarieerd te houden en allerlei kruiden een kans te geven worden o.a. Herefordrunderen ingezet. De begraasde plekken trekken veel insecten en vlinders aan, die op hun beurt allerlei soorten vogels aantrekken. In Karding zijn veel verschillende soorten vogels te zien, waaronder de ijsvogel, de blauwborst, de kleine karekiet, kievit, grutto en tureluur.

In Karding ligt het oude dorp Noorddijk met zijn kenmerkende lintbebouwing en prachtige, oude boerderijen met grote wilgen en iepen op het erf. De Noordermolen stamt uit 1864 en heeft weliswaar geen

bemalingsfunctie meer, maar draait wel regelmatig. Vertrek per auto om 19.00 uur vanaf het Kampje in Eelde (tegenover café Boelens).

Opgave bij:

Ynze de Boer tel: 0503091875 of ynzedeboer@hetnet.nl

Leo Stockmann tel: 050-3095304 of glstockmann@hotmail.com

Het terrein kan op bepaalde plekken vrij nat zijn. Waterdicht schoeisel is dus van belang.

Zaterdag 13 juni van 14 tot 16 uur Slootjesmiddag

Slootjesmiddag voor kinderen en hun begeleiders

In het weekend van 13 en 14 juni organiseren vele IVN-afdelingen in het land een slootjesactiviteit speciaal gericht op kinderen, kleinere en grotere. Grootouders, ouders of verzorgers zijn van harte welkom om assistentie te verlenen. Door begeleiders van onze afdeling wordt in ons dorp een mooie locatie uitgezocht waar met schepnetjes allerlei beestjes gevangen kunnen worden: kikkers, torren, larven, slakken, vissen. Een zoekkaart helpt je bij het op naam brengen. Spannend zal het zeker worden.

Meer informatie t.z.t. op de website van IVN Eelde-Paterswolde en in diverse media. Organisatie: Rolinka Bouwmeester en Aafke Pot.

Zondag 28 juni. Fietstocht door De Onlanden

De Onlanden, het waterbergings- en natuurontwikkelingsgebied is af wat betreft de inrichting. Het voormalige boerengebied van Peizer- en Eeldermeden en Leekstermeergebied kent nu een beheersysteem onder de naam Onlanden. Natuurmonumenten beheert het deel aan de oostzijde van de Groningerweg tussen Peize en Hoogkerk, Staatsbosbeheer het deel aan de westzijde daarvan.

Er is enkele maanden geleden een kaart van het gebied verspreid onder de bewoners in en aan de rand van het gebied. Aan de hand van die kaart maken we de fietstocht. Inrichting, landschap en natuur komen uitgebreid aan bod. De excursie wordt geleid door Leo Stockmann.

Vertrek om 9.30 uur vanaf het Kampje in het centrum van Eelde (Parkeerlocatie tegenover café Boelens). We zijn in de loop van de middag terug. Zorg voor een goede fiets en neem brood en drinken mee. Ook een verrekijker is van toegevoegde waarde.

Opgave bij Ynze de Boer, 050-3091875, ynzedeboer@hetnet.nl of bij Leo Stockmann, 050- 3095304, glstockmann@hotmail.com

Zondag 13 september. IVN open middag op het Vlinderkampje

Zoals bekend is besloten eens per twee jaar een IVN open middag te organiseren op en rond het IVN vlinderkampje De Duinen. Vorig jaar was er geen open middag, dit jaar dus wel. Voor het eerst zal een brede werkgroep de voorbereidingen treffen. Wat de inhoud van de middag zal zijn is nog onbekend. Via de IVN website, Dorpsklanken en de mail houden we u op de hoogte.

Zondag 18 oktober. Paddenstoelenexcursie in De Braak of Vennebroek

In De Braak en Vennebroek komen meer dan 200 soorten paddenstoelen voor waaronder zeldzame zoals de Avondroodstekelzwam. Een boeiend gebied om een paddenstoelenexcursie te houden. Enthousiaste deskundige Henk van den Brink leidt ons rond op zondag 18 oktober van 10.00 uur tot ongeveer 12.00 uur. Start bij de hoofdboort van De Braak. Voor het zien van bepaalde kenmerken is het handig om een spiegeltje en loep mee te nemen.

Zaterdag 7 november. Nationale natuurwerkdag

Bollen poten in de Braak

Het aantal bloeiende bollen in De Braak is de laatste jaren vrij sterk afgenomen. Als je de verhalen van enige tientallen jaren geleden over De Braak leest, dan bloeiden daar in het voorjaar allerlei soorten bolgewassen zoals narcissen, krokussen, tulpen, hyacinten, zogenaamde stinzenplanten, die vroeger vaak werden gepoot op buitenplaatsen (o.a. stinzen in Friesland, havezaten in Drenthe, borgen in Groningen).

Natuurmonumenten heeft besloten om de soortenrijkdom in de Braak weer te herstellen door een groot aantal bollen van meerdere soorten te poten.

Daarbij wordt uw hulp buitengewoon op prijs gesteld.

Alle mensen (volwassenen en kinderen) die het leuk vinden om aan deze plantactie mee te doen zijn op deze dag meer dan welkom.

De activiteiten beginnen om 9.30 uur en eindigen om omstreeks 12.30 uur.

Er is koffie halverwege de arbeid en na afloop wacht u heerlijke erwtensoep.

Jaarverslag 2014 Werkgroep Natuurlijke Historie (Ol Eel/IVN)

De Werkgroep Natuurlijke Historie kwam in 2014 vier keer bijeen, namelijk op de derde woensdag in januari, februari, april en november. Op 22 januari vond door Jille Eilander de vertoning van de PP over de activiteiten van de werkgroep plaats, die eerder was gepresenteerd op de jaarvergadering van Ol Eel van 9 maart 2009. Cathrinus Schaafsma verzorgde de traditioneel geworden uitstalling van kranten-knipsels met natuurhistorische onderwerpen. Verder vertoonde hij ook de door hem gemaakte foto's van het aardmonument tussen Donderen en Vries, gemaakt op maandag 30 december 2013. Op 19 februari etaleerde Jille Eilander een kaart van de plangebieden De Slokkert en Groote Diep met speciale aandacht voor: loopjes met nieuwe kronkels, sloten, verwijdering van dijken, zandaanvoer vanuit Bunne-Winde, koppeling Grote Masloot met Eelderdiep, fietsbruggen, vistrappen en otters. N.a.v. de in januari vertoonde PP én de cultuurhistorische waardenkaart van Gemeente Tynaarlo kwamen aan de orde: grensline Noordwijk (gehalveerd), eik Schultenweg (weg), bomenrij Spierveen (weg), houtwal De Ekkel (beschadigd) en olifantspaden (Groote Veen: ook met auto...). Cathrinus Schaafsma vertoonde op 16 april de foto's, die gemaakt waren t.b.v. een serie onderzoeken n.a.v. informatievragen uit de periode februari 2013 - april 2014. Het betrof: veldnamen westflank Vosbergen (februari-juni 2013), Langesteeg (april 2013), straatnaamgeving Groote Veen (juni-augustus 2013), Wijk Buls (juni-december 2013), De Bollen/De Eekhof (juli-oktober 2013), De Braak/Vennebroek/Friescheveen (augustus-december 2013) en De Onlanden bij Schelfhorst en Eelderwolde (maart 2014). In de vergadering van 19 november vonden nabeschouwingen plaats van bezochte lezingen, namelijk die van Yme Kuiper over havezaten, landgoederen en buitenplaatsen in Noord-Nederland (Groninger Archieven; 22 oktober) en Kees Boele over het Paterswoldse Meer en het Friescheveen (Lemferdinge; 30 oktober).

De in september 2012 opgestarte werkzaamheden aan de cultuurhistorische waardenkaart van Gemeente Tynaarlo werden door Cathrinus Schaafsma afgerond met het indienen van een zienswijze vóór 21 maart en het rapport "Cultuurgeschiedenis van Eelde. Aanvullingen op de cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Tynaarlo". Daarvoor voerde hij in februari en maart nog enkele verkenningen uit in het zuidwestelijk buitengebied, Eelderwolde, Schelfhorst en langs de Hooiweg. Van zijn bevindingen maakte hij een artikel voor Kontakt (Ol Eel; septembernummer), getiteld 'De Onlanden achter Schelfhorst en Eelderwolde'. De werkzaamheden aan het

zogenaamde ‘groene boek’ lagen evenals een jaar eerder ook in 2014 vrijwel geheel stil. Wel bleef redacteur Cathrinus Schaafsma contact houden met de voorzitter van de schrijversgroep, Ginie Arends-Luinge. Dat geschiedde aan het begin én aan het eind van het afgelopen jaar, namelijk op 6 januari en 24 december.

Op dinsdag 27 mei werd een excursie naar werkzaamheden aan Noord-Drentse beken georganiseerd. Schaafsma maakte hiervan een artikel t.b.v. Groen (najaar 2014) en wel ‘Van Winderloopje tot De Slokkert. Excursie Werkgroep Natuurlijke Historie’. Begin augustus overleed werkgroeplid Hennie Heikens. Op zaterdag 9 augustus namen de acht overige leden afscheid van haar tijdens de condoleance in ‘haar’ Familiehôtel; in het najaarsnummer van Groen verscheen een In memoriam.

Cathrinus Schaafsma, vice-voorzitter

Nacht van de Nacht van 25 oktober 2014

Meerdere keren heeft onze afdeling een Nacht van de Nacht wandeling of fietstocht georganiseerd. Die trokken altijd een redelijke belangstelling. Bedoeling van de Nacht van de Nacht is aandacht te vestigen op het belang van de duisternis voor allerlei dieren en dat verstoring door lichtbronnen een negatief effect kan hebben voor hen.

Omdat Natuurmonumenten een Nacht van de Nacht zou organiseren op De Braak leek het ons verstandig daarbij aan te sluiten. Zo werden vier IVN'ers betrokken bij de voorbereiding en de begeleiding van het gebeuren. Vanaf de kiosk werd een route uitgezet. Waxinelichtjes in glazen potjes begeleidden die route. Een mooi verklede nachtwachter sprak de deelnemers bij de start toe. Onderweg kon men onder een dikke boom naar geluiden luisteren, op andere plekken zich door een spinnenweb van touw worstelen, een stukje lopen op blote voeten en zich als eenling afzonderen om de nacht te beleven. Sterren kijken kon vanwege de bewolking niet. Volwassenen en kinderen vermaakten zich (in stilte) goed. Teruggekomen bij de kiosk kon men een versnapering en een drankje krijgen. Het was een geslaagd gebeuren.

Leo Stockmann

Natuurwerkdag in het Ydersveen

Nooit eerder meegemaakt dat we bij de Natuurwerkdag zulk heerlijk zomerweer hadden als dit jaar. Er waren ongeveer 30 deelnemers die door de heer Jeroen Snijders van Dorpsbelangen Yde-De Punt welkom werden geheten. De deelnemers werden door hem in een drietal groepen ingedeeld. Zo werd er door een klein groepje gewerkt aan het verwijderen van een aantal berken op de legakker.

Een andere groep heeft zich beziggehouden met het verwijderen van Amerikaanse vogelkers dat ook wel bospest wordt genoemd.

De derde groep heeft bomen verwijderd in het bos. Door het opener maken wordt de biodiversiteit bevorderd.

Tot slot was de jeugdgroep van onze afdeling van het IVN onder leiding van Dineke Buist heel enthousiast bezig met het verwijderen van opslag in het bos.



foto Ynze de Boer

Niet alleen door het weer was het een leuke dag, maar ook het idee, dat je met een aantal gelijkgestemden een bijdrage levert aan de natuur, geeft veel voldoening.

Ook de koffie met koek die in de pauze werd aangeboden smaakte voortreffelijk evenals de snert na afloop van de werkzaamheden.

Ynze de Boer

Snertwandeling Appelbergen van 30 december 2014

Waar een jaar eerder de wandeling vanwege gevaarlijk weer niet door kon gaan, daar was het nu prima wandelweer. Appelbergen is een prachtig, zij het niet erg groot, gevarieerd gebied van bos en vennen/pingo's en aan de rand liggen essen. Altijd mooi om er te zijn. Ook historisch is het gebied van belang: zichtbaar zijn karrensporen uit een lang verleden tijd en sporen uit oorlogstijden. Ook Bommen Berend was er met zijn troepen gelegerd. 22 personen deden aan de



Aandacht voor de gids

foto Ep de Boer

wandeling mee onder leiding van Leo Stockmann. Terug in Eelde werd een glas Glühwein gedronken en volle snert gegeten in café Boelens. Leo las nog een snertgedicht voor van Driek van Wissen dat hij voordroeg op het WK

snertkoken 2006. De Groninger Driek van Wissen was Dichter des Vaderlands in 2005 en is overleden in 2010. De laatste twee zinnen van het gedicht luiden: Dat ik zo groot ben, zeg ik onbescheiden/ Komt enkel en alleen maar door de snert.



(Op internet valt het volledige gedicht te vinden.)

Leo Stockmann

De soep wordt heet
opgediend
foto Inge Kuipers
Munneke

IVN Natuurgidsencursus: cursusteam en cursus

De Natuurgidsencursus (NGC) is er voor de natuurliefhebber die serieus aan de slag wil met kennisoverdracht en natuurbeleving. De opleiding is bedoeld voor mensen die zich actief willen inzetten als IVN natuurgids of als vrijwilliger. De opleiding is deels theorie en deels praktijk en duurt 1,5 – 2 jaar. Het is een vrij intensieve cursus. Indien met succes doorlopen, dan is de beloning een landelijk erkend diploma. Meer inhoudelijke info kunt u vinden via Google/natuurgidsencursus. De cursus zou begin 2016 moeten starten. De IVN afdelingen Zuidlaren, Vries, Eelde-Paterswolde en Aa en Hunze hebben de afgelopen tijd enkele besprekingen gevoerd om de mogelijkheid af te tasten om in onze regio een NGC te organiseren. Bij het organiseren van zo'n cursus komt nogal wat kijken. Daarvoor is een sterk cursusteam nodig, dat zich bezighoudt met organisatorische en inhoudelijke zaken en ook docenten moet regelen.

Is deelname aan het **cursusteam** iets voor u? Per afdeling zijn twee personen gewenst.

En mochten er personen zijn die graag de **cursus** zouden willen **volgen**, dan kunt u dat ook al vast aangeven. Kosten moeten nog worden bepaald.

Zowel voor meewerken in het cursusteam als voor deelnemer aan de cursus kunt u zich aanmelden bij Leo Stockmann, 050-3095304 of glstockmann@hotmail.com

Tuinvogeltelling 2015: Waar waren de vogels in mijn tuin?

Min of meer opgehitst door allerlei media heb ik ook in januari weer meegedaan aan de tuinvogeltelling.

Er zijn landelijk door ruim 53.000 personen waarnemingen doorgegeven.

Landelijk was de top-vijf: 1. huismus, 2. koolmees, 3. merel, 4. pimpelmees, 5. vink. Voor Drenthe was de top-vijf: 1. huismus, 2. koolmees, 3. vink, 4. merel, 5. pimpelmees. In mijn buurt, postcode 9765, was de top-vijf: 1. huismus (77 tellingen), 2. merel (71), 3. koolmees (70), 4. pimpelmees (46), 5. vink (35).

In mijn tuin aan de Anemoonweg met veel struiken en met een paar vetbollen kwam ik in een half uur tellen (van 9.45 – 10.15 uur) op 17 januari bij ca. 0 graden en onbewolkt weer niet verder dan drie merels, twee pimpelmezen, een koolmees en een heggenmus. Waar waren de roodborst, de winterkoning, de groep huismussen, de vink, het paartje houtduiven, het paartje tortelduiven en de kauwen die er 'altijd' zijn?

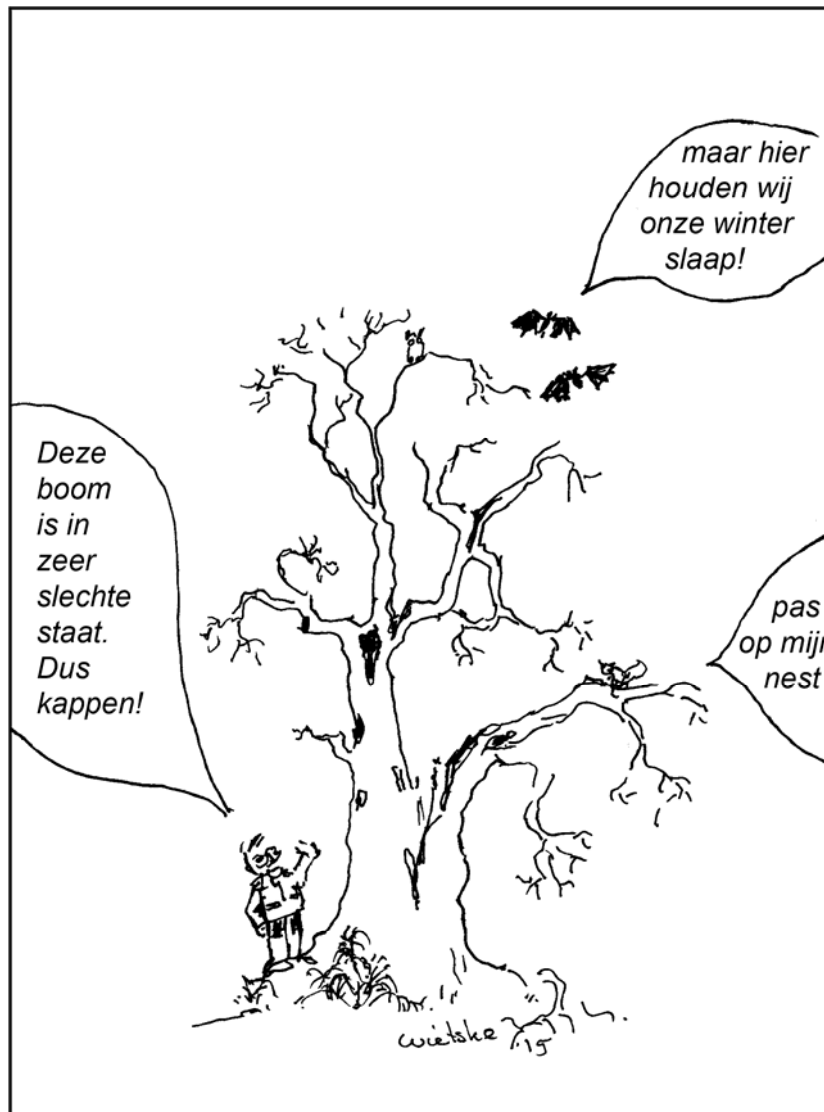
Beetje frustrerend was het wel. Maar volgend jaar doe ik gewoon weer mee.

Leo Stockmann



Roodborst

foto Anne van der Zijpp



Brief aan de gemeente over bomenkap

De IVN afdelingen Eelde, Vries en Zuidlaren hebben half januari een brief aan de gemeente Tynaarlo gestuurd waarin ze de gemeente gevraagd hebben om goed onderzoek te doen naar vleermuizen voordat ze oude bomen kappen. Dit speelt o.a. aan de Groningerweg tussen Paterswolde en Groningen. We hebben de gemeente geschreven dat vleermuizen strikt beschermd zijn onder de Flora- en Faunawet en als het kappen haast heeft, dat dan minimaal met een boomcamera de boomholtes onderzocht moeten worden of er vleermuizen overwinteren. Als dat zo is moet er gewacht worden totdat de dieren uitgevlogen zijn.

Wietske Jonker-ter Veld

Beheer Koepelbos(je)

De gemeente Tynaarlo is eigenaar van diverse kleinere bos oppervlaktes in haar gebied. Het gaat om bosjes in Zuidlaren, Midlaren en Eelde-



Dood hout is een belangrijke natuurfactor

foto Ynze de Boer

Paterswolde. In ons dorp is alleen het Koepelbos en de aansluitende strook langs de Vosbergerlaan aan de orde. De gemeente heeft gesteld dat de bosjes een FSC-certificering moeten hebben. FSC staat voor Forest Stewardship Council. Er zijn 10 principes vastgesteld waaraan een goed bosbeheer van FSC moet voldoen. Principe 6 stelt dat de ecologische functies en biodiversiteit van het bosgebied moeten worden beschermd en principe 7 zegt dat er een duidelijk beheerplan op schrift moet zijn, waarin doelen en middelen uiteengezet zijn.

Op 16 januari zijn Ynze de Boer, Ep de Boer en Leo Stockmann op uitnodiging van de gemeentelijk beleidsmedewerker ontwikkeling en beheer openbare ruimte, Maaïke Teekens, op excursie geweest in het bos. De gemeente acht ook de visie van het IVN over het beheer van belang. Inmiddels waren door de Bosgroep N.O. Nederland al bomen aangemerkt die gekapt zouden worden (rood gestipt) en die zouden blijven staan (blauw gestipt). Vanuit het IVN hebben we enkele adviezen verstrekt op het gebied van ecologie, avontuurlijkheid (ook voor de jeugd) en de natuureducatie. Ook willen we graag enkele broedmanden voor de ransuil ophangen.



Bosinspectie met Maaïke Teekens

foto Ynze de Boer

Het bos heeft een behoorlijke natuurwaarde. Een inventarisatie van vogels in 1994 door Leo Stockmann leverde 17 soorten met totaal 65 broedparen. De

meest bijzondere soorten waren toen de grote bonte specht (1 broedpaar), het goudhaantje (3) en de ransuil (2). De meeste broedparen waren van de roodborst (15) en de merel (13). Anno 2014 zal de natuurwaarde zeker niet zijn verminderd schat ik. Enige plaatselijke dunning kan echter geen kwaad. Aanwezigheid van dood hout is van belang gezien het kringloop gebeuren. In Dorpsklanken van 14 januari 2015 plaatste de gemeente een bericht onder de kop 'Werkzaamheden in het bos van Eelde'. Ze legt daarin uit welke werkzaamheden er gaan plaatsvinden. De werkzaamheden zullen waarschijnlijk in februari-maart worden uitgevoerd. Bij het verschijnen van deze Groen zijn de werkzaamheden dus waarschijnlijk al klaar.

Leo Stockmann

Herinrichting Peize is afgerond, ook De Onlanden is klaar

Zaterdag 4 oktober 2014 vond de officiële afronding plaats met een bijeenkomst op kijkboerderij 't Hoogeveld. Een logische locatie gezien het feit dat deze boerderij veel van doen heeft met het beheer (begrazing door Limousine koeien) en de voorlichting over De Onlanden. Het bestuur van ons IVN was ook uitgenodigd en aanwezig waren Willem Zandt, Hannie



Koeleman en Leo Stockmann. Sprekers waren Hendrik Oosterveld, voorzitter van de Bestuurscommissie, Carla Alma, lid Dagelijks Bestuur van Waterschap Noorderzijlvest, Rein Munnikma, Gedeputeerde Provincie Drenthe en Marga Kool had als dichteres een literaire bijdrage. Het geheel werd op ludieke manier aan elkaar gepraat door Miranda Bolhuis en die ook met haar Full Minties voor de muzikale omlijsting zorgde. De Onlanden is een groot waterbergings- en natuurontwikkelingsgebied. De natuur is er nog lang niet uitontwikkeld, in feite nooit. Na afloop van het praat- en muziekgedeelte kon men een huifkartochtje maken om beestachtige belevenissen mee te maken. Op het terrein van de boerderij was er van alles te zien en te beleven.

Eind juni organiseert onze IVN- afdeling een fietstocht door De Onlanden, zie programma.

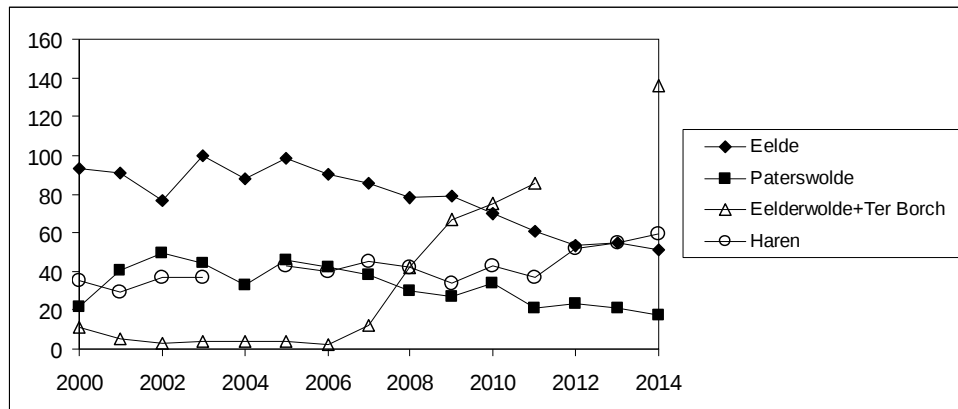
Tekst en foto Leo Stockmann

Huiszwaluwen in Eelde-Paterswolde, verslag 2014

Het aantal huiszwaluwen in het werkgebied is ook dit jaar weer geteld. In totaal ging het om 263 nesten. Dit is het hoogste getelde aantal sinds het wordt bijgehouden. Er zijn grote verschillen in de aantalsontwikkeling in de verschillende deelgebieden. In Eelde en Paterswolde zet de afname verder door (zie figuur). In de afgelopen 10 jaar zijn de aantallen hier ongeveer gehalveerd. De afname is niet alleen te zien in het aantal bezette nesten, maar ook in het aantal huizen waar wordt gebroed. Jaarlijks gaat het om dezelfde locaties waar de nesten worden bezet. In Paterswolde zijn 3 huizen waar vorig jaar nog zwaluwen zaten en die dit jaar zijn verlaten. In Eelde zijn 14 adressen verlaten. Daar tegenover staat 1 nieuwe vestiging in de nieuwbouwwijk Groote Veen.

Aan de Meerweg in Haren is sprake van een verdere lichte toename. Dit jaar zijn 59 bezette nesten geteld, dat is 4 meer dan vorig jaar. Een veel grotere toename is vastgesteld in Ter Borch. Na twee jaren waarin de meeste huizen niet zijn geteld is dit jaar wel weer alles geteld. In totaal waren hier 136 nesten. Dat is 50 meer dan in 2011.

Joke & Jeroen Nienhuis en Ep de Boer



Het aantal huiszwaluwnesten in de vier deelgebieden.

Nijlganzen

Afgelopen zaterdagmorgen 31 januari reed ik op mijn fiets langs het Paterswolde Meer op de Meerweg en zag tot mijn verbazing een paartje Nijlganzen met een jong, die over de ijsschotsen naar voedsel zochten. Later kwamen daar nog 5 jongen bij. Ik kwam aan de praat met de eigenaar van de woning naast het strandje, die mij vertelde dat er reeds 8 jongen waren geweest.

Ook vertelde de man mij dat dit paar zelfs voor de tweede keer had gebroed en in leven werd gehouden door een man, die daar regelmatig langs komt om de eenden, meerkoeten, ganzen, e.d. te voeren. (Die man is Harm Jan Verweij uit Groningen, opmerking redactie)

En dat allemaal op 31 januari. Toch een beetje vroeg? Een exoot, die ons de winter wil doen vergeten.

Toen ik een paar dagen later een foto wilde nemen, waren de ganzen “gevlogen”.

Willem Zandt.



Nijlganspaar met jongen van circa 1 week oud. Foto: Harm Jan Verweij

Jeneverbes jubileumavond

Het tienjarig bestaan van het jeneverbesgilde was op 19 november 2014. Ynze de Boer en Leo Stockmann waren vanuit de Plantenwerkgroep bij het avondprogramma aanwezig. Er was een geweldige belangstelling voor de bijeenkomst in zalencentrum Meursinge te Westerbork. Meerdere sprekers kwamen aan bod. Het gilde heeft veel bereikt in die tien jaar. Bescherming en beheer van de jeneverbesstruwelen is beter gewaarborgd en er is hernieuwd onderzoek op poten gezet dat zich richt op de problematiek van de verjonging. Gedeputeerde Rein Munniksma bood namens de provincie een cheque aan van € 15.000, - en Natuurmonumenten doneerde € 250, - Jan van Ginkel, vanaf de begintijd betrokken bij het gilde en een enorme stimulator voor het behoud van de jeneverbes schreef eens voor Jan Tuttel een gedicht. Jan Tuttel was IVN'er en natuuractivist en woonde in Eelde. Hij overleed in 2006 op 63 jarige leeftijd.

Leo Stockmann

Oude jeneverbes

*De jeneverbes
-van slanke cipres
tot kromme kobold
vol grollen-*

*herdert de heide
geeft geest aan de fles
doet witte wieven dollen*

*Vrouw Holle
beidt verzuurd
haar tijd*

*afkering van
de grauwe snollen
die de nevel nu verspreidt.*



Activiteitenprogramma IVN Vries, 2015.

Dinsdag 14 april 2015. Lezing over het gebied van de Hunze.

Zaterdag 18 april een excursie naar de Hunze beide door Jan Siem Rus.

Aanvang lezing om 20.00 uur in het Dorpshuis “De Pan”, Vries.

Voor de excursie verzamelen om 9.30 uur op de Brink/Dorpskerk in Vries.

Zaterdag 25 april 2015. Plantenruilbeurs op het landgoed “Bosch en Vaart”. van 10.00 tot 12.00 uur

De ingang is aan de Groningerstraat 32. Vóór de brug rechtsaf, langs het kanaal. Parkeren aan het kanaal. Langs het huis van Greet naar de Orangerie. Er is gelegenheid voor een rondleiding over het landgoed.

Zondag 3 mei 2015. Wandeling met de struuntas onder begeleiding van de gids Ivon en/of Paul. Start om 14.00 uur bij de vlindertuin aan de Eswal.

Aanmelden bij Ivon: tel. 543367, ivonlodewijks@gmail.com

Woensdag 24 juni 2015. Wandeling Bongeveen, samen met Het Drentse Landschap.

Leiding Cees Koelewijn en Felix van Dooren, beiden van IVN Roden. Voor actuele info: zie www.drentslandschap.nl/activiteiten.

We starten om 19.30 uur, bij de ingang van het Bongeveen aan de Scheprijen (tussen Donderen en Norg rechtsaf).

Zaterdag 12 september 2015. Excursie Mantingerveld, o.l.v. Albert Kerssies.

Vrijdag 16 oktober 2015. Bezoek aan het waterschap Noorderzijlvest.

14.00 – 16.00 uur Rioolzuiveringsinstallatie aan de Burgemeester J.G.Legroweg 82 in Eelde.

Zondag 25 oktober 2015. Herfstbladeren aquarelleren.

Herfstbladeren aquarelleren voor volwassenen o.l.v. Paul van der Veur. van 14.00-17.00 uur bij “Plaats de Wereld”, Westerstraat 26, Vries. Kosten € 5 p.p. Aanmelden: tel. 050 4061871, of paulvanderveur@gmail.com

Kinderactiviteiten.

Vrijdag 10 april 2015. Reeën spotten.

Reeën spotten voor kinderen van 7 t/m 12 jaar onder begeleiding van Marianne Baalmans. Ouders mogen mee. Maximaal 20 kinderen. Van 18.30-20.30 uur. Start- en eindpunt: Atelier Mathilde Leonore, Etstoel 19, Vries. Aanmelden voor 3 april via secretariaat.ivnvries@gmail.com of tel. 319068 (Marianne).

Zondag 1 november 2015. Herfstbladeren aquarelleren.

050 4061871, of paulvanderveur@gmail.com

Wilt u deelnemen aan een activiteit graag contact opnemen met het secretariaat van IVN Vries secretariaat.ivnvries@gmail.com of tel: 0592-5444474

Voor het bijwonen van de lezingen/ excursies vragen wij een bijdrage van € 2.

Onze werkgroepen bestaan uit de volgende medewerkers:

Vogels:	P.Feenstra, M.Hols, J.Kadijk, B.van Manen, J.Meeder, J.Nienhuis-Poel, A.J.Pot-Ellen, S.Rienks, L Stockmann, W.Zandt, A.van der Zijpp, A.Smeenge, N.Smeenge, J.Bokma, J.Nienhuis, A.H.v.d.Meulen Afdeling Vries: H.Eggenhuizen, J.Fekkes, K.Bouwer, M.van Nieff, B.Visch.
Planten:	T.v.d.Berg, Y.de Boer, F.Nijdam, L.Bierdrager, J.Eilander, L.Odding, R.Douma, L.Stockmann, J. v.d. Werff, W.Kramer, F.Wilkens, M.de Goeij.
Publiciteit:	T.v.d. Berg, L.Stockmann, Y.de Boer, M.de Goeij.
Brom:	A AB, E.de Boer, T.v.d. Berg, W. Kramer, W.Jonker-ter Veld.
Jeugd:	A.AB, T.v.d. Berg, J.Eilander, M.Loenen, R.Hiemstra, G.Rietema, M.de Boer, A.J.Pot-Ellen, F.Puik, N.Smeenge, A.van den Berg van Saparoea, D.Buist. P.Feenstra, J.van der Werff.

Natuurlijke Historie: Combinatie Ol Eel/IVN

J. Eilander, Y de Boer, F.Nijdam, A.Trox,
G.Rietema, J. Arends, C.Schaafsma, J.K.Westerhof..

Vlinderkampje: T.v.d. Berg, R. Douma, A. Zoon, M.de Goeij,
M.Wilkens, F.Nijdam, B.v.d.Velde, A.v.d.Zijpp,
Y.de Boer, J. v.d. Werff, W.Hoekema, L. Bierdrager,
J. Steyvers, W.Kramer, J. Eilander, L.Odding, F.Wilkens.

Vormgeving Groen: Gerbrig Rietema: rietema@planet.nl

Redactie Groen: Leo Stockmann: glstockmann@hotmail.com
Ynze de Boer: ynzedeboer@hetnet.nl

Distributie Groen: Lideke Jorritsma

Advertenties: Jan van der Werff

Site: <http://www.ivn.nl/eeldepaterswolde>

Websitebeheer: Henk von Eije, Jurjen Bokma, Maaïke de Goeij
en Aafke Pot-Ellen.